

Επιβράδυνση του πραγματικού ρυθμού μεγέθυνσης στο γ' τρίμηνο 2023, σύμφωνα με τη Eurobank

2023/12/08 16:39 στην κατηγορία ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σύμφωνα με τους εθνικούς λογαριασμούς του γ' τριμήνου 2023 που ανακοίνωσε στις 6 Δεκεμβρίου η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), ο ρυθμός ανόδου της εγχώριας οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα σημείωσε επιβράδυνση, αναφέρει οικονομικό της ένθετο "7 ημέρες Οικονομία" η Eurobank.

Αναλυτικά, το πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), δηλαδή η αξία σε σταθερές τιμές των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγει μια οικονομία σε μια περίοδο, παρέμεινε στα ίδια επίπεδα με αυτά του β' τριμήνου 2023 (-0,1% στην Ευρωζώνη), ενώ σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους ήταν υψηλότερο κατά 2,1% (0,0% στην Ευρωζώνη).

Για το σύνολο του 9μηνου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023, ο ετήσιος πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης διαμορφώθηκε στο 2,2%, ο 6ος υψηλότερος ανάμεσα στις χώρες της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 27 Κρατών Μελών (ΕΕ-27), ενώ σε σύγκριση με το 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2019 (προ πανδημίας επίπεδα), το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα ήταν υψηλότερο κατά 5,8%, έναντι 3,3% στην Ευρωζώνη. Είναι πιθανόν, οι αποκλίσεις που παρουσιάζουν οι χώρες της ΕΕ-27 αναφορικά με τη μακροοικονομική τους επίδοση σε ετήσια βάση την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023, να αντανακλούν, σε έναν βαθμό, διαφορές ως προς την ευαισθησία τους στον πόλεμο στην Ουκρανία, στις πληθωριστικές πιέσεις, στην άνοδο του κόστους χρηματοδότησης, καθώς και διαφορές ως προς το μέγεθος των πακέτων στήριξης, με τις χώρες του Νότου να εμφανίζουν, τουλάχιστον προς το παρόν, καλύτερες επιδόσεις από τις αντίστοιχες των χωρών της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης.

- Ανάλυση των αποτελεσμάτων των εθνικών λογαριασμών του γ' τριμήνου 2023 και του 9μηνου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023 βάσει της προσέγγισης της δαπάνης

Ως γνωστόν το ΑΕΠ δύναται να μετρηθεί με 3 ισοδύναμους τρόπους. Με τη μέθοδο της δαπάνης, της παραγωγής και του εισοδήματος.

Τα συμπεράσματα που εξαγονται για τη βραχυχρόνια πορεία της ελληνικής οικονομίας έχουν ως ακολούθως:

Οι επιδόσεις της ιδιωτικής κατανάλωσης (68,5% του ονομαστικού ΑΕΠ το 2022, έναντι 52,3% στην Ευρωζώνη) και της δημόσιας κατανάλωσης (20,1% του ΑΕΠ το 2022, έναντι 21,5% στην Ευρωζώνη) εξηγούν σε έναν βαθμό την επιβράδυνση της οικονομίας το γ' τρίμηνο 2023. Η ιδιωτική κατανάλωση μειώθηκε σε τριμηνιαία βάση κατά 0,7%, ενώ σε ετήσια βάση ο ρυθμός αύξησής της επιβραδύνθηκε στο 0,9%. Η δημόσια κατανάλωση, τόσο σε σύγκριση με το β' τρίμηνο 2023 όσο και σε σχέση με το γ' τρίμηνο 2022 κινήθηκε πτωτικά, αντανακλώντας την άρση κάποιων εκ των μέτρων κατά της ενεργειακής κρίσης. Σε ό,τι αφορά την ιδιωτική κατανάλωση, παράγοντες όπως οι υστερόχρονες επιδράσεις από τις υψηλές πληθωριστικές πιέσεις των προηγούμενων τριμήνων, η άνοδος του κόστους χρηματοδότησης και η εξομάλυνση της μεταπανδημικής ορμής για κατανάλωση, κυρίως υπηρεσιών, δύνανται να ερμηνεύσουν σε έναν βαθμό την προαναφερθείσα κάμψη. Αντιθέτως, παράγοντες όπως η άνοδος των ονομαστικών μισθών και η ενίσχυση της απασχόλησης, δηλαδή παράγοντες που ενισχύουν το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, δύνανται να άσκησαν θετικές επιδράσεις στην ιδιωτική κατανάλωση.

Οι επενδύσεις παγίων (13,7% του ονομαστικού ΑΕΠ το 2022, έναντι 22,4% στην Ευρωζώνη), δηλαδή η δαπάνη των φορέων της εγχώριας οικονομίας για νέο κεφαλαιουχικό εξοπλισμό, επέδρασαν επιβραδυντικά στον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του γ' τριμήνου 2023. Μετά την υψηλή άνοδο που σημείωσαν στο τέλος του 2022 (7,5% σε τριμηνιαία βάση και 15,1% σε ετήσια βάση το δ' τρίμηνο 2022), κινήθηκαν καθοδικά σε τριμηνιαία βάση στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023 (-1,8% το γ' τρίμηνο 2023), με αποτέλεσμα ο ετήσιος ρυθμός αύξησής τους να μειωθεί στο 4,9% το γ' τρίμηνο 2023. Σύμφωνα με τον Κρατικό Προϋπολογισμό 2024, οι επενδύσεις παγίων στην ελληνική οικονομία αναμένεται να αυξηθούν κατά 7,1% και 15,1% το 2023 και το 2024 αντίστοιχα (6,9% και 7,5% σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Για να επαληθευτεί η πρόβλεψη για το 2024 θα πρέπει στα επόμενα τρίμηνα να καταγραφεί μεγάλη αύξηση των επενδύσεων παγίων σε τριμηνιαία βάση. Αυτό σε μεγάλο βαθμό θα εξαρτηθεί από την πορεία υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Οι εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών (49,1% του ονομαστικού ΑΕΠ το 2022, έναντι 55,1% στην Ευρωζώνη), δηλαδή η δαπάνη των φορέων από την αλλοδαπή για αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται στην εγχώρια οικονομία, σημείωσαν πτώση 0,7% σε σύγκριση με το β' τρίμηνο 2023, ενώ σε σχέση με το γ' τρίμηνο 2022 κατέγραψαν ισχνή αύξηση 1,0%. Παρά την υψηλή άνοδο των τουριστικών εισπράξεων σε τρέχουσες τιμές το γ' τρίμηνο 2023, σε πραγματικούς όρους, δηλαδή απομονώνοντας την επίδραση του πληθωρισμού, οι εξαγωγές υπηρεσιών αυξήθηκαν

μόλις κατά 2,9% σε ετήσια βάση, ενώ σε τριμηνιαία βάση μειώθηκαν κατά 0,8%. Σε αυτό το αποτέλεσμα συνέβαλε και η αρνητική επίδοση των εξαγωγών υπηρεσιών μεταφορών. Τέλος, ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των εξαγωγών αγαθών παρέμεινε σε αρνητικό έδαφος για δεύτερο τρίμηνο στη σειρά, αντανakλώνοντας πέραν των άλλων και τη στασιμότητα των οικονομιών σημαντικών εμπορικών εταίρων της Ελλάδας.

Οι **εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών** (58,9% του ονομαστικού ΑΕΠ το 2022, έναντι 53,3% στην Ευρωζώνη), δηλαδή η δαπάνη των φορέων της εγχώριας οικονομίας για αγαθά και υπηρεσίες που παράγονται στην αλλοδαπή, αυξήθηκαν σε τριμηνιαία και σε ετήσια βάση κατά 2,0% και 2,9% αντίστοιχα, υπερβαίνοντας τους αντίστοιχους ρυθμούς των εξαγωγών. Σημειώνουμε ότι σε τρέχουσες τιμές του προαναφερθέν αποτελέσμα αντιστρέφεται, με τις εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών να μειώνονται πολύ πιο απότομα (12,9%) σε σύγκριση με τη μείωση των εξαγωγών (4,9%). Σε σημαντικό βαθμό αυτό οφείλεται στη μείωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου σε σχέση με πέρυσι.

Εν κατακλείδι, εν μέσω ενός δυσμενούς διεθνούς οικονομικού περιβάλλοντος, ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας παρουσίασε επιβράδυνση το γ' τρίμηνο 2023. Για το σύνολο του 9μηνου Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023, το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα ενισχύθηκε κατά 2,2%, έναντι 0,6% στην Ευρωζώνη, με τις συνιστώσες της ιδιωτικής κατανάλωσης, της δημόσιας κατανάλωσης, των επενδύσεων παγίων, των εξαγωγών και των εισαγωγών να αυξάνονται σε ετήσια βάση κατά 1,3%, 1,1%, 7,4%, 2,3% και 1,8% αντίστοιχα.

Η επίδοση της ελληνικής οικονομία στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023 είναι ελαφρώς χαμηλότερη από την τρέχουσα μέση εκτίμηση της αγοράς (consensus forecast, περιοδικό Focus Economics, τεύχος Δεκ-23, εκτίμηση πριν τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων του γ' τριμήνου 2023) για τον πραγματικό ρυθμό μεγέθυνσης του 2023 (2,3%). Με δεδομένη την επίδοση της οικονομίας στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2023, όπως αυτή αποτυπώθηκε στα στοιχεία που δημοσίευσε η ΕΛΣΤΑΤ στις 6 Δεκεμβρίου 2023, η επαλήθευση της προαναφερθείσας μέσης εκτίμησης της αγοράς ή ακόμα και των αντιστοιχών επίσημων εκτιμήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2,3%) και του Κρατικού Προϋπολογισμού 2024 (2,4%), συνεπάγεται σημαντική άνοδο του πραγματικού ΑΕΠ σε τριμηνιαία βάση το δ' τρίμηνο 2023